

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

ŽELEZNI ZASTOR PRED GORICO. — Komunistično gošpodstvo nad vzhodno Evropo se je raztegnilo do vrat Gorice. Prebivalstvo, ki je ostalo na drugi strani nove meje, je odtrgano od zapadnega kulturnega sveta, vrženo je v mrak zaostalosti, ki je značilna za pokomunistično obvladane dežele. V čoni B, ki je bila že prej pod upravo titovcev, so prignali tako daleč, da ni bilo mogoče kupiti ne šivanke, ne cvrta, sedaj je na vrsti oni del cone A, ki je med 15 in 16 septembrom prišel pod partizansko oblast, da propade gospodarsko in kulturno. Tu gledamo ta dogodek z mešanimi občutki. Hudo nam je za ljudstvo, ki bo stiskano od tiranske nasilnosti slovenskega komunizma, gledamo pa obenem v bodočnost, da morda le pride čas, ko se komunizem zruši, ljudstvo pa ostane svobodno v zvezi z drugimi Slovenci.

SLOVENEK BEŽI PRED SLOVENCEM BRATOM. — Pod božjim soncem ne more nobena stvar bolj označiti, kaj je komunizem in njegov terorizem kot obupni beg novih beguncev iz cone A. Ko je ljudstvo zvedelo, da je nastopil trenutek, da odidejo ameriške in angle-

ške čete ter pridejo titovske, se je mnogih polastil obup, in so zbežali. Slovence je bežal pred Slovincem; namreč protikomunistični Slovence pred komunističnim. In kam je bežal? Išče zaščite pred tem podivjamim bratom pri Italijanih, naših narodnih sovražnikih. To je strah, posledica norenja partizanskih Kajnov.

Ta beg se vrši več kot dve leti, odkar se je končala zadnja svetovna vojna. V mirnem času beže ljudje pred novo oblastjo, ljudje, ki so neizmerno ljubili svojo rodno grudo. To so sadovi Osvobodilne fronte na Goriškem.

GLAVNI VZROK BEGA opisuje list "Demokracija" tako: "Neprestano ustrahovanje na mitingih, na katerih so nastopale in nastopajo prazne glave ponorelih priganjačev, ki poznajo le komunistični materializem in krvavo revolucijo brez trohice morale in usmiljenja do lastnih bratov ali vsaj do žena in otročičev. Žuganje ponorci in podnevi za vsak izraz hrepenenja po svobodi, telesni in duševni, ki so jo komunistični nasilniki obljubili za časa borbe in jo potem v krvi zatrli, ter žalitev vere v Boga ki so ga (Nadaljevanje na 3. strani)"

Zed. države in tudi
Rusija sta proli
vojni propagandi

Skupščina Zveze narodov je soglasno obsodila vsako vojno propagando

New York. — Rusija in Zed. države sta se pridružili skupnemu predlogu, da se obsodi vsako vojno propagando, ki bi kakorkoli ogrožala mir. Glasovanje je bilo: 55 glasov za, proti noben.

Predlog so podale skupno Francija, Avstralija in Kanada, potem, ko je zbornica porazila predlog Rusije, da se obsodi vojne hujskače Zed. držav, Turčije in Grčije.

Ruska delegacija je hotela svojo resolucijo umakniti v zadnjem trenutku, toda zbornica jo je porazila točko za točko. Nato je hotel ruski delegat Višinski zriiniti v skupno resolucijo točko, da se prepove svoboda govora in tiska, če je istega namen širiti vojno propagando. Skupščina je tudi to porazila. Nato je zbornica soglasno sprejela kompromisni predlog, da se obsodijo vsako propagando za vojno, ki bi lahko ogrožala mir.

Cena rabljenim avtom je
že močno padla povsod

New York. — Prodajalci rabljenih avtomobilov poročajo, da je cena istim že močno padla in sicer v enem mesecu do \$500. Vzrok je največ to, ker prihajajo na trg že avtomobili izdelka 1948.

Prodajalci v New Yorku tarnajo o slabi kupčiji. Nekaj je temu vzrok bližajoča zima, nekaj pa to, ker pridejo kmalu novi na trg v večjem številu. Za spomlad obljubujejo, da bo skoro vsak že lahko kupil nov avto in ga takoj dobil.

SLOVENSKI IZGANJANI SO SI
REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE,
NJE POMAGAJMO JIMI

PREISKAVA, KER
SE JE PODRAŽILA
VSA KAVA

Federalni zvezni pravdnik v Clevelandu, Don Miller, je ukazal FBI, da preišče vzroke, zakaj so vse firme v Clevelandu istočasno podražile kavo pri prodaji na debelo. — Preiskava naj dožene, če so se trgovske hiše za prodajo na debelo zedinile na ceni.

Miller je tudi ukazal, da FBI preišče, če je bil kak sporazum glede višje cene za spry in crisco, ki ju prodajata firmi Lever Bros. in Procter & Gamble in ki sta obe hkrati naznanile višje cene.

Rusija je pridržala
Braziljance za talce

London. — Radio iz Moskve je poročal, da je ruska vlada pridržala brazilskega poslanika in njegov štab kot talce, da s tem zasigura varen odhod iz Brazilije ruskemu poslanstvu. Brazilska vlada je zadnji torej pretrgala diplomatske odnose z Rusijo radi napadov v ruskem časopisju na brazilskega predsednika Dutra. Brazilski poslanik v Moskvi je bil Mario Pimentel Brandao.

Moskva je obtožila brazilsko vlado, da je podpihovala napad na sovjetsko poslanstvo v Rio de Janeiro.

Iz raznih naselbin

Lorain, O. — John Rosa Sr. iz 1776 E. 28. St. se je podal pred več tedni v bolnišnico v Cleveland in sicer v Cleveland Clinic na 83. cesti in Euclid Ave. Bil je dvakrat operiran, prvič nad stopalom, drugič so mu nogo odrezali nad kolenom. Náhaja se še vedno v bolnišnici. Doma je iz Sv. Vida v Vipavi.

Lorainški politični klub bo imel redno sejo 2. novembra ob 7:30 zvečer v mali dvorani SND. Vsi Slovenci in Slovenke so vabljeni, da se udeležijo te seje, ker bo treba rešiti važnih zadev pred volitvami.

De Gaulle zahleva, da
premier Ramadier ta-
koj odstopi od vlade

**Zahteva tudi, da se
tako razpusti narodna
skupščina**

Pariz. — General de Gaulle, katerega stranka je dosegla sijajno zmago pri občinskih volitvah dve nedelji zapovrstjo, je prišel na dan z zahtevo, da takoj odstopi vlada socialistična Ramadierja.

Dalje je zahteval, da se razpusti narodna skupščina, v kateri on nima nobenih zastopnikov. Poslanci v narodno skupščino so bili namreč izvoljeni, ko še ni bila njegova stranka organizirana in ki je dobila zdaj pri dveh zadnjih volitvah tolikšno večino glasu.

Takoj, ko je prišel s temi zahtevami, so komunisti zavpili: da hoče de Gaulle postati diktator v Franciji. De Gaulle je pa udaril nazaj in označil komuniste kot delegate tuje diktature, ki se poslužuje mizerije narodov, da pride do oblasti.

De Gaulle je izjavil, da so izgubili komunisti eno sedmino svojih zastopnikov pri občinskih volitvah in da je to šele začetek njih vedno večjih porazov.

Množica je razbila
shod, kjer bi govorili
znani komunisti

Trenton, N. J. — Tukaj je bil sklican shod, na katerem je bil naznanjen za glavnega govornika Gerhard Eisler, ki je proglasen za prvega komunističnega v Ameriki. Toda, v zborovalno dvorano se je zgnelo kakih 600 oseb, ki so prevpile vsakega govornika, ki je hotel govoriti. Zunaj pred dvorano je bila pa množica najmanj 4.500 oseb, ki je demonstrirala proti shodu. Policija je skušala napraviti red, pa ji ni uspelo. Končno so naznanili, da shoda ne bo. Kar je bilo govornikov na odru, jih je policija spremila iz dvorane.

Eisler sam je bil sicer v mestu, toda ni upal priti v dvorano, ko so mu povedali, kakšen sprejem ga čaka. Med demonstranti je bilo največ vojni veteranov, poročajo.

Sayed Ibn Ibrahim, ki nam ga predstavlja gornja slika v njegovi narodni noši, je delegat iz Yemena država pri organizaciji Združenih narodov. Ta južno-zapadna arabska država je bila šele pred kratkim sprejeta v to organizacijo.

V NEW YORK SO
PRIPELJALI 6200
TRUPEL VOJAKOV

V nedeljo je priplula v newyorško pristanišče ladja Joseph V. Connolly, ki je pripeljala 6.200 krst s trupli ameriških vojakov, ki so padli na evropskem bojišču. To so prva trupla vojakov, ki so bila pripeljana domov za pokop.

Med temi jih je 53 iz Greater Clevelanda, eden tudi Slovenec in sicer Pfc. Frank R. Blatnik, sin Mr. in Mrs. Frank Blatnik iz 9906 Union Ave. Kdaj bodo pripeljali krste s temi trupli vojakov v Cleveland, še ni znano. V New Yorku jih morajo najprej odbrati za razne države, kamor jih bodo poslali za pokop.

Voditelj poljskih
kmetov je ušel iz
rok komunistov

**Zagotavljajo, da je že
Mikolajčik na varnem,
toda ni znano kje**

Varšava. — Levo krilo kmetijske stranke je prevzelo vodstvo stranke in jo pripeljalo v naročje komunistom. Vodja stranke Stanislaw Mikolajčik, je pa izginil iz Varšave, kot kafa. Kako je prišel iz Poljske, ni znano, ker ga je komunistična vlada pazno nadzorovala.

Iz vladnih krogov se sicer sliši, da so veseli, ker je Mikolajčik ušel, da ga vsaj ne bo treba soditi in obsoditi radi njegove opozicije vladi.

Vsi so pa mnenja, da je s tem konec vsaki organizirani vladni opoziciji. Mikolajčik, ki je bil zadnje mesece neprestano tarča vladnega časopisja, je vedel, kaj ga nazadnje čaka — nekaj podobnega, kot je zadelo Nikolaja Petkova v Bolgariji, ki je tudi vodil opozicijo proti komunistični vladi — smrt.

Ako je Mikolajčik zbežal k Angležem ali Amerikancem, še ni znano. Toda obe vladi sta izjavili, da sta pripravljene dati mu varno zavetje. Saj sta bili ti dve vladi, ki sta ga pregovorili, da je šel iz Londona domov na Poljsko, da bo stopil v vlado s kmunisti misleč, da bo možno delati z njimi.

Kongres bo imel na
izbero: pomoč Evropi,
ali večjo armado

**Predsednik Truman bo
predložil kongresu drugi
mesec to na izbero**

Washington. — Predsednik Truman bo predložil izrednemu zasedanju kongresa drug mesec, da izbere eno izmed dveh nujnih zadev: ali sprejme Marshallov predlog za obnovo Evrope, kar bo stalo nekako 20 milijonov dolarjev, ali pa naj bo pripravljen, da potroši še več za večjo oborožitev dežele za njeno obrambo.

Iz Bele hiše se doznavajo, da vladna administracija ne vidi, kako bi mogel kongres določiti za obnovo Evrope manj kot 20 milijonov za prihodnja štiri leta. Ako bi hotel kongres določiti manj, bo vrženo enostavno skozi okno brez vsake hasni.

Kar bo predsednik Truman položil pred kongres, bo dejstvo: da pomaga zapadni Evropi na nogo pred totalitarno agresivnostjo, ali pa mora biti pripravljen, da pripravi zadostno oborožitev dežele pred istim totalitarizmom, ki ga obubožana Evropa sama ne bo mogla ustaviti.

NOVI GROBOVI

Rose Arline Kurent

Po dolgi bolezni je umrla na svojem domu Rose Arline Kurent, stara 33 let. Rojena je bila v Clevelandu. Tukaj zapuščala mater Mary roj. Skubic, oče Frank je umrl pred 18 leti, brata Williama in štiri sestre: Antonia, Mary McCord, Frances Zane in Margaret Mary Forrester.

Pogreb bo v četrtek jutraj ob 9 iz hiše žalosti 640 E. 117. St. v cerkev sv. Petra na Superior in 17. cesti ob 9:30 pod vodstvom Frank Zakrjaskaja.

Alice Collins

Po kratki in mučni bolezni je preminila v Huron Rd. bolnišnici Alice Collins, rojena Mole, stara 42 let. Stanovala je na 1010 Creekview Rd. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Robert, hčer Mrs. Arlene Bender, tri sinove: Leonard W. Strauss, Robert W. in Kenneth J. Collins, očeta, poznanega stavbenika, John Mole st. na Nottingham Rd., mačeho Christine, pet bratov: John J. ml., William, Eugene, Joseph in Robert, tri sestre: Mrs. Mary Moeller, Mrs. Jean Pryatel in Dorothy ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo jutraj ob 8:15 uri iz Železovega pogrebnega zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. od 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

AMERIŠKA DOMOVINA ZHIRA
PRISPEVKE ZA BEGUNCE

PODIVJAN SRNJAK JE PREMIKASTIL
CLEVELANDSKEGA RIBIČA V KANADI

Odvetnik Forrest Wilson iz Clevelanda je bil z več prijatelji na ribolovu v Kanadi zadnji teden. Taborili so v kolibi na nekem otoku v jezeru Georgian Bay, blizu mesta Parry Sound.

V nedeljo jutraj je stopil odvetnik Wilson iz koče v jutranjem mraku, ko se naenkrat iz teme zapodi vanj velik srnjak. Ribič je zgrabil srnjaka za rogove in pričela se je ljuta borba na življenje in

KRAVA IMA ZDAJ
KAR DVOJE IMEN
IZ KONTESTA

Zadnji teden smo pisali, da je razpisala Branclova trgovina na vogalu Stanard Ave. in 53. ceste kontest. Kdor bo izbral kravi, ki so jo imeli v oknu najlepše ime, dobi za \$5 blaga v trgovini. Nič manj kot 194 imen je bilo poslanih. Firma Belle Vernon, ki lastuje kravo, je izmed vseh doposlanih imen izbrala dve najbolj primernih in zmagovalki sta kar dve rojakinji.

Mrs. Louise Slak iz 1376 E. 53 St., je izbrala ime "Ameriška Lizika" in Mrs. Antonia Michalko, 5357 Stanard Ave., je izbrala ime "Amber Forever." Ti dve sta torej zmagovalki in krava ima zdaj kar dvoje imen: slovensko in ameriško, da lahko sliši na oba. Enkrat pozneje bomo prinesli tudi sliko, ki kaže Mr. in Mrs. John Brancel, ki lastujeta trgovino, obe zmagovalki v kontestu in pa, seveda — kravo.

Preko dežele bo vozil
vlak, ki bo nabiral
živila za Evropo

**Iz Los Angelesa bo
odpeljal 7. nov. in bo
obiskal 400 mest**

"Vlak prijateljstva" imenujejo vlak, ki ga je organizirala vladna komisija za živila in ki ob peljal preko vse Amerike ter pobiral spotoma živila za Evropo.

Vlak bo odpeljal 7. novembra iz Los Angelesa ter dospel v New York 11 dni kasneje. Spotoma se bo ustavil v 400 mestih ter pobral živila, ki jih bodo ljudje darovali za lačno Evropo, v prvi vrsti za Francijo in Italijo.

Pričakujejo, da bodo že v Los Angelesu nabrali živila za 5 voz. Vozove bodo spotoma dodajali in mislilo, da bo despeto v Chicago že 80 voz. V Chicagu bodo vlak razdelili v dva dela, eden bo vozil skozi Cleveland in Buffalo, drugi pa skozi Fort Wayne, Indiana, Pittsburgh in Filadelfijo.

Amerikanci so dosti na
telefonu

New York. — American Telephone & Telegraph Co. naznanja, da je bilo prošle leto v Zed. državah 42.000.000 telefonskih razgovorov ali povprečno 301 na vsako osebo.

V Franciji bo letos slad-
ko grozdje

Pariz. — Že od leta 1898 ni bilo v Franciji toliko sonca v avgustu kot letos. Avgustovo sonce najbolj pomaga grozdju.

Razne drobne novice iz
Clevelanda in te
okolice

Na počitnice—

August Kristančič iz 3408 W. 63. St., se je podal v Chicago za par dni na počitnice. Od tam se poda pa v Pittsburgh, Pa.; kjer bo obiskal hčer. Želimo prav dobre čase.

Slike v West Parku—

V soboto večer ob 8 bodo kazali v SND v West Parku premikajoče slike, povzete na presenečenju za Rozi Kovač za rojstni dan. Slike so prav dobro izpadle. Tudi mnogo drugih slik bo pokazanih. Za vse one, ki imajo člansko karto 1947 za klub, ni nobene vstopnine. Kdor še nima karte, jo lahko dobi v soboto večer pri vratih.

Zaroka—

Mr. in Mrs. Frank Sober, 1289 E. 168. St., naznanjata, da se je zaročila njih hčerka Antoinette Jerman z Mr. Joseph Zabukovec, sinom Mrs. Antonije Zabukovec, 15634 Holmes Ave.

Zadušnica—

V sredo ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Louis Papeža.

TVORNICA BARVE
JE POGORELA V
CLEVELANDU

Poslaj je večeraj uničil več poslopj Tropical Paint & Oil Co. na 1246 W. 70. St. Plameni so švigali več sto čevljev v zrak, ko se je vnela barva in olje. Razneslo je tudi več sodov barve s takim pokom, da je treslo vso zapadno stran mesta.

Več ko 17 požarnih hramb je bilo poslanih na lice požara, enako tudi več oddelkov policije. Škodo cenijo na več kot \$75.000.

Filmska industrija
zahteva od vlade, da
drži roke proč

Washington. — Eric Johnston, ki je predsednik Zveze filmskih producentov, je izjavil pred kongresnim odsekom, ki preiskuje protiameriške aktivnosti, naj drži vlada roke proč od filmske industrije. Rekel je, da bo filmska industrija vztrajala na pravici, da sama odloči kakšne slike bo producirala in kakšne ne.

Kongresni odsek je drugi teden preiskuje, v koliko so ljudje pri filmski industriji v zvezi s komunisti.

Včeraj je bil klican na pričevanje pisatelj filmskih iger, John Howard Lawson, ki je bil pod prisogo vprašan naj pove, če je komunist ali en. Toda Lawson ni hotel odgovoriti in zato je izročil odsek to zadevo v roke justičnemu oddelku. Odsek ima baje v rokah člansko karto, ki je bila izdana od komunistične stranke na ime Lawsona.

Moskva molči glede
seje kongresa

Moskva. — Sovjetsko časopisje in radio ni še nič reklo glede izrednega zasedanja ameriškega kongresa, ki ga je sklical predsednik Truman za 17. nov. V Moskvi so še vedno trdno prepričani, da kongres ne bo ničesar ukrenil glede pomoči Evropi. Dalje so tudi trdno prepričani, da bo v Ameriki huda kriza, ki bo posledica sedanjih visokih cen.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DIERVICK, Editor)
6117 St. Clair Ave. Cleveland 2, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti na leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisnih; po leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 211 Tues., Oct. 28, 1947

Besede in dejanja

Palmiro Togliatti, italijanski komunistični voditelj, obtožuje predsednika Trumana, češ da hoče vsiliti Evropi ameriški kapitalistični sistem. Dejal je tudi, da so ustvarile zadnje izjave nekaterih ameriških vladnih uradnikov vojni slično atmosfero. To je povzročilo, da se je zbralo pretekli mesec v Varšavi devet evropskih komunističnih strank, ki so "organizirale veliko fronto miru..."

Na varšavskem komunističnem sestanku se je razpravljalo in razglabljalo o potezah, s katerimi naj se prepreči tretjo svetovno vojno, je rekel. Razpravljali so, kako naj se zoperstavijo ameriškim "warmongerjem," ki hujskajo na vojno.

Komunisti so res tiči, ki jim ne najdeš zlepa para! Pogledjmo malo, kako dejstva v resnici stojijo.

Lenin, ki je bil telesno slabotna oseba, je bil eden izmed orjakov dvajsetega stoletja. Njegova politična ideologija je bila in ostane vodilna moč moskovske današnje politike, kar je priznal v letošnjem januarju sam Georgij Aleksandrov, glavni propagandnega biroja komunistične stranke v Moskvi.

Na strankinem kongresu leta 1919 je Lenin izjavil: "Mi ne živimo samo v državi, temveč v sistemu držav in obstoj Sovjetske republike ob strani imperialističnih držav bo še dolgo časa nemogoč."

"Koncem konca mora triumfirati eden ali drugi sistem. Preden pa bo prišlo do tega, bo cela vrsta strašnih spopadov med Sovjetsko republiko in buržvaznimi državami neizogibna."

Leta 1920 je rekel Lenin pred eksekutivo ruske komunistične stranke: "Zdaj smo mi med dvema sovražnikoma. Ako nam bo nemogoče premagati oba, moramo vedeti, kako nam je porazdeliti svoje sile na tak način, da se bodo oni sami zlasali ter da se bo zgodilo to, kar se zgodi vedno, kadar se razidejo tatovi: Pošteni možje pridejo na svoj račun. Toda kakor hitro smo dovolj močni, da moremo premagati kapitalizem, ga moramo zgrabit za vrat in zadaviti."

S tem je Lenin pojasnil svojo strategijo. Taktike, s katerimi je nameraval doseči svoje cilje, so bile jasno predložene strankinemu kongresu leta 1918, s sledečimi njegovimi besedami:

"V prizadevanju, da ne zaidemo v teh zagatah, v prizadevanju, da se ne izgubimo v periodah umikov ali začasnih porazov, ali če nas zgodovina ali pa sovražnik vrže nazaj, je edino važna in pravilna stvar, da nikoli ne zavržemo svojega temeljnega programa."

Analizirali bi lahko milijone tiskanih besed sovjetskih voditeljev po Leninu, pa ne bi nikjer našli jasnejše izjave o gotovih dejstvih. Vsa sovjetska politika temelji na Leninovih naukih, smernicah in diagnozah, in Leninov plašč je najdragocenejša dedščina vsakega sovjetskega voditelja.

Za kako važno smatra Sovjetska zveza najnovejšo kominternu, je razvidno iz dejstva, da je bil na posvetu v Varšavi navzoč kot zastopnik Sovjetske Rusije general Andrej Zdanov, tajnik komunističnega centralnega komiteja in najbrže prvi najmočnejši mož za Stalinom. Njegov tovariš je bil Georgij M. Malekov, tudi član tega komiteja ter strokovnjak v formiranju strankinih kadrov. Jasno je, da komunisti uresničujejo Leninovo tezo, da se morajo komunistične sile porazdeliti tako, da se razprši "tatove" (v tem slučaju "warmongerje" ali "vojne hujskače") tako da pridejo "pošteni možje" (komunisti) na svoj račun.

Zdaj je z gotovostjo pričakovati, da bo belgrajski urad te kominterne vodil spretno in učinkovito propagando za ta smoter. Ta belgrajski urad bo skušal izvesti k sebi kolikor največ mogoče delavskih uni, ženskih, liberalnih, mladinskih, levičarskih in sopotniških organizacij. To je namreč tehnika sovjetske propagande vse izza zadnje vojne. In ta propaganda je mnogo bolj uspešna, kot si večina ljudi domisluje. Saj vidimo, da ji je sedlo na limanice mnogo prominentnih Amerikancev in tudi mnogo naših ljudi, katerim je vzelo dokaj časa, predno so jo spregledali ter ji potegnili krinko z obraza.

Da se je ameriško ljudstvo pričelo zavedati nevarnosti, katero je doslej omalovaževalo ali pa podcenjevalo, je pa gotovo dejstvo, za katero je nešteto dokazov. Med temi dokazi so najbolj razveseljivi rezultati obeh velikih ameriških delavskih organizacij — AFL in CIO — katerih konvenciji sta se izrekli za podporo ameriških idealov, ameriške politike in Marshallovega načrta. Se pač uresničuje pregovor, ki pravi, da hodi vrč tolko časa po vodo, dokler se ne ubije. Amerikancem je pričelo presaditi neotesano rjovenje Višinskega na zboru Združenih narodov, kjer nas neprestano obtožuje profitarstva in vojnega hujskaštva in kjer skuša

vsako našo najplemenitejšo gesto prikazati v smešni ali sobični luči.

Pozor Stalin, Tito in drugi tovariši! Veliki Slovan Dostojevski je zapisal: "Potrebno je zedinjenje v ljubezni, z jamčeno z delom, z živim primerom in resničnim tovarštvom, a ne z giljotino in z milijoni odsekanih glav..."

BESEDA IZ NARODA

"Stric iz Amerike med begunci"

(G. Frank Mervar v pisarni begunske centrale. Dopis iz Rima.)

"Poslednji žarki sonca so padali iz drobnihih gričkov; ob njih vznemirje je splošno občevalo mesto ter se počasi ohlajalo po prestani dnevi vročini. Dolge sence so pošastno legale preko robov streh in se lomile ob stenah; slikovite oblike so se odražale po ulicah in vzbujale pri otrocih strah, pri odraslih pa zavest, da se bliža večer."

Tako nekako bi začeli svojo zgodbo vsi boljši pisatelji in njim podobni. Tako se lahko prične tudi pravljica. Te pa smo skorajda že pozabili, ker je resničnost preveč kruta in vsakdanja borba preveč srdita.

Pa k sreči to ni bilo v Ameriki... Bilo je v Evropi in bilo je v Rimu; in skoraj pravljico je izvenelo, kar smo doživeli...

Morda se Vas loteva že radovednost ali pa jeza, da tako dolgo ne pričnem. Zatorej zaenkrat, da bo vsem ustreženo, vam, ki ste radovedni, in meni, ki som vesel, da vam lahko povem vsaj malo veselo in srečno resnično zgodbo.

Vsi veste, da je po svetu veliko Slovencev beguncev. Celotno vedno več jih je... In skoraj vsi najbrž tudi veste, da je za slovenske begunce v Rimu posebna pisarna; ta ima predvsem to nalogo, da poskrbi za vse begunce, ki živijo v Italiji, v najkrajšem času in z najmanjšimi stroški za begunce vse dokumente, da se bodo ti nesrečniki mogli kmalu podati na pot preko morja. To se drugače tudi pravi: gledati je treba, da so vsi begunci popisani, prijavljeni in da je zanje odobreno potovanje v Argentino; treba jih je po razporedu klicati v Rim, tako da ne nastanejo zmešnjave in gre vse v najlepšem redu brez zamude; nabaviti jim je treba potni list Mednarodnega Rdečega Kriza; prenotirati jih morate na konzulatu in pri Italijanih urediti nešteto formalnosti, da oni nimajo več ničesar proti odhodu iz Italije; skratka — opraviti je treba nekaj velikih in tisoč drobnih potov, da begunci čim manj denarja potrebujejo ob iskanju dokumentov, kajti denarja ni in ni, potreba pa so ogromne in cene bajne!

V tej pisarni je nekaj ljudi, ki od zgodnjega jutra pa do poznega večera delajo; skorajda ni odmora, le redko se zgodi, da v nekaj minutah nihče ne potirka na vrata, ni pa dneva, ko bi na vratih stal napis: "Danes zaprto zaradi dopusta." V pisarni delajo samo begunci.

Lepo jesensko popoldne je bilo. Običajno so se odpirala vrata in prihajali so begunci. Tako kakor vedno. In med njimi nek gospod, ki najbrž ni begunec. Vsaj takšen je bil videz. Se bolj nas je potrjevalo, ko gospod prav za prav ni vedel, kako naj bi začel. Pa se je zasmajal, kakor se zasmeej samo Slovenec, ki o vsem na svetu samo dobro in pošteno misli. In že je spregovoril: "Veste, jaz sem Slovenec iz Clevelanda in sem prišel iz Amerike. Zdaj sem tu na obisku, pa sem prišel še

Vas pogledat." Uradnike bi skoraj kap zadela. Saj ni čudno. Doslej so bili navajeni, da so prihajali samo begunci in od časa do časa kak drugi gostje. V svojo to trpko resničnost je nenadoma prišel popolnoma nov človek, kakršnega niti malo nismo pričakovali. Zaprta je njegova govorica in takoj smo vedeli, da imamo pred seboj pristnega Dolenjca, ki se svojemu narečju ni izneveril.

"A vi ste pa tisti, ki jim pravijo begunci?" je dobrovoljno vprašal. Nasmehnili smo se in vez med njim in nami je bila vzpostavljena. On je za nas predstavljal srečno Ameriko, v katero vsi toliko upamo, in vprašanja so kar deževala. Bili smo srečni, da se je v eni sami osebi srečala domovina dveh svetov.

Sele sedaj smo ga končno vprašali po imenu.

"Frank Mervar," se je predstavil in pokazal vizitko. "V Clevelandu imam business, zdaj pa kot član organizacije veteranov iz obeh vojn potujem po Evropi. — Doma sem pa iz Žužemberka." In povedal je svojo zgodbo: da je v Ameriki nad štirideset let in da ima dobro vpeljano pralnico in svetilnišnico — Dry Cleaning Plant je pisalo na vizitki — da je že štirikrat stari oče in da sta bila oba sinova vojaka v znameniti ameriški armadi. Skoraj verjeli mu nismo, da je stari oče, tako mladeniški je bil videti. Prožen in duhovit ter odrezav, hkrati pa poln humorja. "Vaš naslov mi je dal g. Gabrovšek. Pa k g. dr. Kreku bom tudi stopil, saj imam za njega tudi naslov." Ko smo mu dejali, da ga ne bo več dobil, ker je pred kratkim odšel na pot, mu je bilo kar hudo. Videti je bilo, da bi tudi on rad videl in govoril z našim predstavnikom ter mu kot Amerikanec Slovenec povedal kako vzpodbudno besedo.

A gospod Mervar je prišel na obisk; zato je bila vrsta na njem, da vprašuje. Saj ga je toliko stvari zanimalo, da smo komaj odgovarjali. In koliko stvari bi mu človek še rad povedal, pa ne more, ali pa časa ni bilo. Pa kljub vsemu se je pogovor razvil in gospod Mervar nas je interviewal.

"Tukaj imate torej pisarno za begunce?" je začel. "Imate veliko dela?"

"Da, to je centralna pisarna, dela pa je tudi vedno dovolj, saj veste, da so vsi begunci navezani na naše informacije in našo pomoč v nasvetih."

"Kako pa ljudi obveščate in kako ste z njimi v stikih?" je nadaljeval.

"Delno po okrožnicah, ki jih natiskamo sami ali pa naša tiskarna v campu Senigallia, vedno pa s pismi. Več kot polovica beguncev živi izven campov in od teh hoče biti vsakdo posebej informiran. Zato jim na vsako njihovo pismo odgovarjamo. To pa veliko stane. Približno pride na dan čez dvajset pisem in ne dez. Se bolj nas je potrjevalo, ko gospod prav za prav ni vedel, kako naj bi začel. Pa se je zasmajal, kakor se zasmeej samo Slovenec, ki o vsem na svetu samo dobro in pošteno misli. In že je spregovoril: "Veste, jaz sem Slovenec iz Clevelanda in sem prišel iz Amerike. Zdaj sem tu na obisku, pa sem prišel še

pomoč. Sicer pa sploh ne vemo, kako bi vozili, če ne bi bilo njega. Če je kje kaj odvedalo in se je vse ustavilo, je že zapel telefon in prosili smo, naj stopi on v boj. In kar videli smo ga, kako je kot pravi Kranjec zavihal rokave in se bori, dokler ni dosegel zaželenega. Zato ni čudno, da na- šli ljudi v številnih uradih poznajo samo kot Krek's people."

"Kdo pa vas plačuje?" — "Emigrantski odbor, ki vzdržuje emigrantsko pisarno. Socialni odbor pa dobi večino podpore od naših dobrih rojakov iz Amerike. Tako vidite, da brez Amerike skoraj ne gre. Od denarja ga gre nekaj za plače, večina pa za dobrobit naših ljudi. Brez podpore Katoliške Slovenske Lige v Jolietu bi nič ne mogli."

"Do kdaj boste pa še v Italiji?" je zanimalo našega gosta. "Ali imate kakšne izkaznice, da ste lahko tukaj?" — "Dokler bodo aleati tukaj, to je do 15. decembra, se nam ni bati. Skrbni nas pa, kaj bo, ko aleati odidejo. Saj si lahko mislite, da nas Lahi nič kaj radi ne vidijo; pa tudi naši so sedje na vzhodu nam niso nič naklonjeni. Ti bi nam radi vse v žlici vode utopili, če bi le šlo. Pa mi smo žilavi in se ne damo."

"Še marsikaj drugega smo se pomenili ob tem poglavju. Gospod Mervar nam je dejal, da je nameraval iti na obisk v rodni kraj, pa ne more dobiti dovoljenja. Res stoji v njegovem passpurtu, da ne velja za vstop v Jugoslavijo; jasno je, da nihče ne more garantirati življenja in osebne varnosti sploh ameriškim podanikom, ki se podajo na pot v Jugoslavijo. Saj nas dosedajni primeri dovolj zgornovo uče, kako je na oni strani Jadranskega morja."

"Kako pa preskrbite ljudem vizume in paze?" — "Predvsem gledamo na to, da čim prej odpravimo in končamo delo za one, ki živijo po taboriščih. Za te je najhujše, kajti življenje v campih ljudi dobesedno ubija. Radi bi delali pa ne morejo in radi bi se čim prej izselili, da bi v novi domovini Argentini mogli spet začeti novo življenje. Zato imajo campovci prednost pred drugimi. Redno jih prihaja v Rim po trideset na teden, da uredijo vse dokumente. Poleg teh pa pride še petnajst takšnih, ki živijo izven campov. V naši pisarni se potrudimo, kolikor moremo, da čim več naredimo in čim več pripravimo. Škoda je le, da gre po drugih uradih bolj počasi, dasi se moremo pohvaliti, da nam marsikateri gospodje zelo radi pomagajo, kjer koli morejo. Med te spadajo zlasti uradniki z argentinskega konzulata, obenem pa tudi nekateri gospodje z International Refugees Organization (IRO), v glavnem Amerikanci, ki razumejo usodo beguncev. Kljub vsemu je doslej odšlo zelo malo ljudi preko morja, nekaj 100 pa jih čaka v pristanišču, da se v bližnjih tednih odpeljejo. Vsega skupaj ima sedaj vizume 580 zunanjih, to je onih, ki živijo izven taborišč, ter 364 taboriščni-kov."

"Skrbi nas usoda onih, katerim je IRO odbila njih prošnjo, da bi jih prepeljala preko morja. V Italiji ostati ne morejo, denarja nimajo, da bi sami plačali vožnjo, domov nečejo, ker poznajo režim in oblastnike — v groznem položaju so. In med njimi so mnogi, ki nimajo niti toliko, da bi si sami preskrbeli hrano in stanovanje! — Za vse pa je treba skrbeti, za vse se je treba brigati! Upamo sicer, da bomo v naših prošnjah uspehi, da jim IRO dovoli zastojno vožnjo. A to je samo upanje..."

"Ali v Združene države ne bi mogli iti?" je sočustvujoče vprašal gospod Mervar. "Spominjam se, da sta naša predsednik Truman in United States Foreign Secretary Marshall — kako po-

nosno je to povedal g. Mervar! — predlagala, da bi prihodnja leta sprejeli v Ameriko samo begunce. Ali mislite, da s tem ne bo nič?"

"To bi bila najboljša rešitev za mnoge med našimi. Veliko jih ima sorodnike v Ameriki; ta strica, drugi teto, mnogi sestrične in bratrance, in marsikateri je poslal affidavit. Mnogi so bili tudi že sprejeti v kvoto. Potovati bo pa možno šele tedaj, ko bo ameriški kongres sprejel prezidentov predlog. Kdaj bo to, mi seveda ne vemo. Prosili pa bi radi vse dobre ljudi v Ameriki — in teh ni malo, da nam pomagajo prositi, da bi bilo čim prej dovoljeno naseliti se v deželi svobode, dela in napredka."

"Ali jih domov kaj odide?" je zanimalo gospoda Mervarja.

"Včasih gre kakšen, a nikdar jih ne bo šlo toliko, kolikor stalno novih prihaja. Gotovo se spominjate, da so vsi oni, ki so bili obsojeni skupaj z dr. Furlanom, dejali na procesu, da so se pripravljeni na odhod v tujino. — Če so se torej po dveh letih "rdeče svobode" odločili takšni, ki so jih včasih iz idealizma podpirali, da zapuste rodno grudo, kako ne bodo uhajali oni, katerih sorodniki so že v tujini in taki, ki jih režim preganja. Teh pa je vedno več. In spet nastaja vprašanje, kaj bo s tistimi, ki bodo pozneje prišli, ko ne bo mogoče več preskrbeti potnega lista in vizuma za Argentino. Zato smo tudi veseli, da je naš g. minister ostal v tujini ves čas vojne in še potem, ker je uvidel, kaj se doma pripravljajo, in ker je vedel, da je pošteni del slovenskega naroda na pravi poti."

Prenehali smo spet za hip razgovor o beguncih in se pomenkovali o delu g. ministra za našo stvar. Gospod Mervar je povedal, da so bili tudi v Londonu, kjer so bili sprejeti pri mestnem županu ob prisotnosti najvišjih vojaških dostojanstvenikov. Bili so tudi v Franciji, kjer so si ogledali poleg mest predvsem kraje, kjer je vihrala vojna in kjer sedaj počivajo za svobodo padli zavezniški vojak. In povsod so jih sprejemali kakor predstavnike tistega sveta, ki edini prinaša pravo svobodo in mir svetu. Žal mu je bilo, da marsikoga od nekdanjih borcev, sedanjih veteranov ni bilo poleg, ko jih je ljudstvo pozdravljalo.

"Ves čas sem imel vtis," je dejal gospod Mervar, "kakor da hočemo s svojim obiskom po Evropi poudariti zvezo zapadnih narodov, ki danes stoje na braniku zapadne demokracije. In vesel sem bil, ko sem videl radostno ljudstvo, vesel zato, ker sem povsod videl, kolikšna je vera ljudi v Ameriko."

Povedali smo mu, da bi radi videli, da obišče camp slovenskih beguncev v Senigalliji. To je najboljše taborišče v Italiji sploh in daleč pred drugimi. Malo je pomislil, nato pa kot zaveden Slovenec dejal:

"Na programu imamo, da gremo vsi veterani skupno v Neapelj, pa bom rajši šel med Slovence."

Tako je rekel gospod Mervar in s tem pokazal tisto dobro voljo in blago srce slovenskega človeka, ki dela čudeže.

"Zdaj pa še Vi meni poveste, kaj bi radi videli, da povem v Ameriki?" je nadaljeval.

Prav za prav nismo vedeli, kje naj pričnemo. Pa vendar smo mu nekaj stvari naročili.

"Pri 'Ameriški domovini' prosite, naj nam kak izvod več pošljejo gratis, kajti ljudje jo radi bere, nimajo pa denarja, da bi jo plačali. V 'Ameriški domovini' tudi popišite, kaj vse ste med nami videli in kakšni so Vaši vtisi. In če boste imeli kakšno predavanje, rečite za naše ljudi dobro besedo. Povejte ameriškim Slovincem, da so nam samo oni ostali še na svetu in da nimamo drugega, na katerega bi se lahko obrnili. Naj ne bodo hudi, da jih stalno nadlegujemo. A radi bi videli, da bi jih še več

prišlo med nas na obisk in se na lastne oči prepričalo, kako živijo naš narod na tujih tleh. Vaših dobrot trenutno ne moremo povrniti. A gledali bomo, da bomo povsod po svetu častno zastopali slovensko ime, kakor smo ga že doslej, in povsod branili naša narodna načela."

H koncu je gospod Mervar dejal, da mu je žal, da ne more obiskati rodne kraja. Pripravil je vsakovrstne obrote za svoje sorodnike in za drobiž po vasi. Res je bil kakor pravi stric iz Amerike! Ko je odprl škatljo, sam nismo vedeli, kdo se bolj zadovoljno smeji; ali mi, ki smo gledali pestro vrsto konzerv in dobrot, ali konzerve in dobrote, ki so takoj ugotovili, da so pričele potrebnim v roke. Hvaležni smo mu bili za njegov velikodušni dar. V tiskalji je bila za nas vsa Amerika, dežela dobrih ljudi in vsakovrstnih dobrot, ki smo jih že Evropejci pozabili, begunci pa skoraj misliti ne upamo več nanje.

Le prehitro je potekal čas v razgovoru in treba je bilo misliti na slovo. Gospod Mervar je dal še vizitke in nas povabil v Cleveland, ko pridemo v Ameriko. (Dolje na 3. strani)

Volite inteligentno

Cleveland, O. — V nedeljski izdaji tukanjsnjega "Plain Dealer" dne 19. oktobra t. l. je izšel uredniški članek pod nadpisom "For the City Council," ki priporoča v izvolitev kandidate v mestno zbornico ter omenja kvalifikacijo posameznih kandidatov. Za 32. vardo je zabeleženo sledeče: "Ward 32 — William M. Boyd. Njegove izkušnje v državnih postavah in civilne aktivnosti ga neoporečno dobro kvalificirajo."

Isti Plain Dealer je pred petimi leti izdal statistiko o aktivnosti mestnih zastopnikov in ugotovil, da je istočasni mestni zastopnik 32. varde Anton Vehovec izmed vseh, ki jih je bilo 33 v mestni zbornici, zamudil največ sej zbornice in njenih podoborov, medtem ko sta bila Ed Pucel in Ed Kovacich med prvaki, ki sta nosila v čast naroda in varde, ki sta jo zastopala prva in odlična mesta. Kaj je Mr. Vehovec s bojkotiranjem mestne zbornice dosegel, ne vemo, vemo pa, da nič dobrega za 32. vardo, ki jo je zastopal in bil za to delo \$3,000 letno plačan.

V spomin nam prihajajo tudi oni črni dnevi depresije, ko ni bilo nikjer dela, dobiti in ko so naši rojaki prosili za WPA delo in prosili pomoč in posredovanje. Kratko našli so skoro vseh slučajih vrata zaprta ali pa mrzel odgovor: "Jaz nisem 'Job Agent,' ampak councilman." Obljubil je, da se bo tega gesla tudi v naprej držal. Njemu se zdi, da posredovanje za ljudi v vardi ni njegovo delo, ampak le ono, ki ni v zvezi s sitostmi in pomočjo.

Spominjamo se za časa njegovega urada v mestni zbornici, kako pikre opazke je delalo ameriško časopisje na račun in zastopstvo 32. varde in spominjamo se kako so ga pred vsakimi volitvami diskvalificirali ter se s tem indirektno norčevali iz volilcev 32. varde, ki niso znali v mestno zbornico boljšega zastopnika poslati. Tudi sedaj ameriško časopisje apelira, da volimo inteligentno in pošljemo v mestno zbornico moža, ki ima značaj in veliko zmogljivost zastopati ljudske interese. Časopisje priporoča v izvolitev William M. Boyda, ker v njem vidi inteligentnega in zmogljivega zastopnika, ki bo delal čast ne samo 32. vardi, ampak celemu mestu Clevelandu.

Dragi rojaki in rojakinje; volite v torek dne 4. novembra inteligentno in oddajte svoj glas za William M. Boyd, Councilman 32. Ward.

Boyd for Council 32. Ward kampanjski odbor.
August Valentine, taj.

Krščen denar

POVEST
Dr. Ivo Šorli

Ljude so ves čas gledali Martina, kako se vrti. Mnogim se je dopadalo vse, kar je napravil in kar je rekel. Bili so pa tudi taki, ki se jim je zdel kakor pošast, ki jim ni šel k srcu. Ali nazadnje so se čutili le počestene, ako je skoro ponižno in vendar tudi trdno vprašal, kaj bi še želeli in s čim bi še mogli potreči.

No, kar se žensk tiče, ga niso mogle prehaliti. Pa je znal tudi vsaki kaj povedati, da jo je pogrelo okrog srca; ali da ima očke ko smirna — pa čisto tiho, da niso druge slišale — ali da se smeje ko zvonček, ali da ima lepo ruto, ali da je njen sin raven kakor smreka.

"Skoda da nimate še štacune in da je treba po blago gor k onim hoditi," mu je rekla ena potih.

"Vse se pride, vse se pride", ji je odgovoril Martin ravno tako.

Tako je Martin ob vsaki priložnosti napeljeval "vodico na svoj mlin", kakor je govoril. In bolj ko so se vrtela koleša in več ko je bilo moke, to se pravi zaslužka, bolj je hitel.

In videl je vsak dan bolj, da pojde. Ali ni napravil Močnikov sin še te neumnosti, da je tisto nedeljo, ko so bili fantje prvič pri Martinu, počakal na cesti Korenovega Miha in ga surovo napadel, zakaj hodi sam in vlačil fante k temu pripenču? Tega fantje pa že niso mogli trpeti, da bi jim kdo ukazoval; kam naj gredo in kam ne. In kakor bi bili drugače že drugo nedeljo šli spet k Močniku, pa naslednjo morda spet k Martinu, da ne bo zamere ne tu ne tam, so se z Močnikovim tako skregali, da jih ni

smel pričakovati nikdar več. Samo v eni stvari se je zdelo celo Šilarici in Matijčku, da se bo Martin ljudem zameril in si vse dosedanje uspehe skazil: neko noč, ko so pivci ostali do desetih zvečer, jim je Martin rekel, da bo zdaj dovolj in da bi bilo prav, ako gredo spat. In ko niso hoteli oditi, jim Martin kar pijače ni hotel več dati. Da morajo vsi zgodaj vstajati in da brez počitka drugi dan ne bodo za nič, ne oni ne on. In da tudi postava tako zapoveduje.

Kdo je še v teh krajih kdaj slišal o takozvani policijski uri? Ljudje so pili, dokler so hoteli, in pri Močniku pogosto tudi po cele noči.

"Pri nas pa tega ne bo!" je Martin trdo odgovoril. "Ne rečem, da ne bomo večasi tudi malo zategnili, če bo kaka posebna priložnost; ampak danes je navadna nedelja in jutri navaden ponedeljek." In tudi, ko so mu grozili, da jih ne bo nikoli več, se ni pustil omehčati. Ob pol enajstih so bila vrata zaprta.

"Pijanec zameri, jutri pa mi bodo ljudje sami hvaležni," je odgovoril Šilarici, ki je nekaj nrmrila. "In ni treba, da bi mislili, kakor da je tu kak brlog za barabe, in da vsak lahko ukazuje. Boste le videli, da ne bo škode!"

"Delaj, kar hočeš," je zagodrnjala starka precej nevoljna in je odšla po stopnicah.

No, pa je kmalu sama videala, da je Martin prav. Še pohvalili so Martina radi tega tičja ljudje sami in so prihajali v hišo kakor doslej. "Če si kaj vtepe v glavo, je pa trden," so začeli nekoliko čudeč se govoriti.

Pa sploh, — kak človek je to? so se zopet vpraševali in zopet zbavljali nad njim. Ali je bolj kmet ali gospod? Ali bi mu rekli vi ali ti? Ali je res tako prijazen ali je samo navihano? In kako čudno je govoriti z njim! Vse te izprašuje: kako bo z letino, kako pa kaj žena, ali je zdrava, ali so otroci pridni v šoli? In vendar se ti zdi, da te že ne posluša več, ko mu odgovarjaš in da mu je veliko bolj mar, ali boš ukazal še pol litra, kot kako je s tvojo ženo in tvojimi otroci... Hudiman ga vzemi — zvit je videti ko kozji rog in najbolje je, da mu nisi ne prijatelj ne sovražnik!

6. Martinov krstni dar. Tiste dni se je bilo zgodilo v Slivnici, da je prišlo doli v revni koči ob vodi pod vasjo ubogo dete na svet, ki ni imelo očeta. Ljudje so nekaj dolžili Močnikovega sina, ali ženska pa njena mati sta trdovratno molčali.

Naj je bilo pa tako ali tako — vsekakor je dete zdaj že tretji dan čakalo krsta. Ne samo, da je ob takih prilikah že na splošno težko najti botrov, sta bili ženski na tako slabem glasu, da je vsak otrešel, kogar sta prosili.

O tem je izvedel Martin. "I, če vzamejo mene za dobro, bom pa jaz za enega," je rekel Matijčku.

"Ti? Kje boš pa botro dobil?" se je zasmejal Matijček. "Čen bo druge, bo babica — otrok bo le imel vsaj enega pravega botra. Sicer pa... mogoče, da bom le tudi botro našel."

In lotil se je takoj stare Šilarice.

Ta ga je skrajša le debelo gledala.

"Kaj te luna trka, da se v tako mešaš?" ga je vprašala.

(Dalje prihodnjič)

— Prve dežnike so začeli rabiti na Francoskem sredi 18. stoletja in so bili težki krog 2 tri kilograme.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolže preko Trsta)

(Nadaljevanje s 2. strani)

naši očetje molili, — to so glavni vzroki, da se je premmog slovenski kmet, slovenski rokodelci in slovenski dninar odločil za beg z rodne grude v tuje kraje, da ohrani čisto dušo in živo telo pred režimom, ki si smešno domišlja, da je zagovornik pravic vseh delavcev, zlasti revnih slojev. So pa še drugi vzroki, da je naš človek bežal. Od vzemanja kruha našim otrokom in grdo izkoriščanje, ki ga izvajajo komunistični agitatorji; ugrabitve in umori brez sodbe naših zavednih demokratov, načrtni napadi na vernike in cerkve in še razna druga grozodejstva.

NEKATERI DRUGI, TRE-TJIC V TUJI SVET. — Med novimi begunci, ki so zbežali pred komunističnim terorizmom, so nekateri, ki so bežali že drugič. V prvi svetovni vojni so morali v begunstvo prebivalci iz Brd in goriške okolice. Po končani vojni so se vrnili in si postavili nove domove. Spet so jih morali zapustiti. So pa med njimi celo taki, ki so morali pod Italijo v koncentracijska taborišča in so tako sedaj že tretjič v tujini. Sedaj na begu pred slovenskimi brati Kajnovoga rodu.

ZALOSTNA SLIKA BEGUNSTVA se je ponovila. Iz goriške okolice in Brd, iz Kanalskega in Kobaridskega, iz raznih krajev po Krasu se je vrstila žalostna procesija. Srčal si voz za vozom, vozilo iz davnih dob do velikega tovornega avtomobila. Ljudje so skušali rešiti, kar so mogli. Časnikarski poročevalci je vprašal: "Ženo z ročnim vozičkom, poleg katerega so stopicali trije otroci, zakaj beži. Pa je odgovarjala: 'Vdova sem. Kot otrok sem skusila kaj je begunstvo. Moj mož je umrl v Dachau. Ob vse sem. Toda imam tri otroke in teh ne pustim komunistom, da bi jih skvarili. Kako bi me gledal moj raniki mož, če bi pustila, da postanejo pod brezbožnim komunistom njegovi otroci brezverci. Zato bežim, da rešim najdražje.'"

ŠTEVILO BEGUNCEV se točno ne da dognati, ker je bežal vsak na svojo roko in ni bega nihče organiziral. Tudi je vsak na svojo roko iskal, kam se bo stisnil v tujini. Neko poročilo pravi, da je samo iz Kobarida bežalo čez 80 družin. Na bloku Klok v Beneški Sloveniji so jih našli 1500. Celotno število teh slovenskih beguncev se ceni do 4.000.

KAM SO BEŽALI? — Nekateri so se umaknili v Gorico v upanju, da se jim posreči najti kak zaposlitev ali pa da se kasneje pomaknejo dalje. Drugi so odšli v razne kraje po slovenski Beničiji in po Furlaniji. Poročila iz slovenske Beničije pripovedujejo, da so tamkajšnji Slovenci kljub svoji revščini ljubeznivo sprejemali nesrečne begunce pred komunističnim terorizmom. Tudi Furlani so jih baje lepo

sprejemali. Toda tujina je tužna, zlasti če si brez sredstev. Slabše se obnašajo do beguncev Italijani v Gorici, ki so ob vsaki priliki kazali sovražnost do Slovencev.

KDO JE VSE MED BEGUNCI? — Zelo razumljivo je, da so se morali pred komunističnim valom umakniti zlasti tisti duhovniki, ki so se posebno borili proti komunizmu. Tako se je umaknil dekan Pavlin iz Kobarida; tudi njegov kaplan Stanko Pontar. Dalje župnik Osenjak iz Borjane, župnik Zagar iz Sedla, župnik Miro Zorn iz Breginja, župnik Miro Masora iz Srpenice, župnik Karol Reja iz Ročinja, župnik Martinič iz Trnovca, župnik Palčič iz Zapotoka, župnik Makuc iz Marijinega Celja, župnik Eržen iz Bilj, župnik Komac iz Ponikev, p. Gracjan iz Kostanjevice, župnik Štefan Tončič iz Grahovega, vpokojeni profesor Ivan Rejcek iz Šebrelj, župnik Barbič iz Avberja, župnik Alfred Jug iz Dutovelj, župnik Stanke Žerjav iz Kala, in kaplan Stuhec iz Sežane.

"STRIČ IZ AMERIKE MED BEGUNCI"

(Nadaljevanje s 2. strani)

ko: "Da me boste našli," je rekel. "Čisto sredi slovenske naselbine sem in ne bo me težko najti. Saj pri nas ravno tako govorijo sredi ceste slovensko, kakor da bi bili v Ljubljani."

Poslovili smo se; gospodu Mervarju se je mudilo, da dobi svoje soborce-veterane, hotel pa se je tudi pripraviti na pot v Senigallio. Tam ga bo pozdravilo slovensko ljudstvo, ki je zaradi svojih načel in zvestobe rodni grudi rajši izbralo življenje v barikah na tujih tleh kakor pa suženjstvo na domači zemlji. Šlo je na pot po svetu, da ohrani narodu sveta izročila dedov in mu po prestatem trpljenju spet prižge luč novega življenja.

Vrhovni poveljnik naše armade general Dwight D. Eisenhower se je prav veselo smejal, ko je bila posneta ta slika. Ta slavni vojskovodja bo od 1. januarja 1948 posvetil vse svoje zmoglosti znanosti, ko bo s tem dnevem zavzel mesto predsednika newyorške Columbia univerze.

Vasco da Gama

V začetku 8. stoletja so južni del Pirenejskega polotoka zavzeli mohamedanci. Vtisnili so mu svojo kulturo in mu skušali vtisniti tudi svojo vero. Krščanski narodi na severnem delu polotoka pa so se dvignili proti mohamedancem in končno osvobodili svoje rojake na jugu.

Portugalski pa so hoteli vzeti Arabcem vso Severno Afriko in jo pokristjaniti. Prvi mož, ki je na to mislil, je bil Henrik Pomorski, sin tedanjega portugalskega kralja Ivana I. Zavzel je utrdbo Cevo v Severni Afriki. Toda Portugalski so hoteli še več: priti s svojimi ladjami v Indijo. Ker pa so bile vzhodne dežele ob Sredozemskem morju v oblasti Arabcev, so začeli misliti na to, da bi v bogato in bajno deželo Indijo prišli okoli Afrike. Manuel, naslednik kralja Ivana I., je poveril vodstvo svojih ladij tedaj šele 28 let staremu plemiču z imenom Vasco da Gama, naj odpluje z njimi v Indijo. (Vasco da Gama rojen 1469. v pristanišču Sines.) Ta se je takoj vkrcal s 150 možmi na štiri ladje in dne 8. julija odplul iz pristanišča Rastello. Pluli so mimo Kapverdskih otokov k otoku sv. Helene, od tu pa k rtiču Dobre nade, do kamor je bil 10 let prej priplul pomorski Jernej Diaz. Tu so bivali črnci, ko pa je prispel k izlivu reke Sambezi, so se pojavili na obali ljudje s turbanom na glavi. Vasco da Gama se je zavedel, da biva v območju mohamedancev. Arabska trgovina je bila tedaj razpredena po vsem Indijskem oceanu in Sredozemskem morju. Arabci so se neprestano bojevali s kristjani in zasledili mnogo krščanskih dežel. Tukaj je tudi da Gama prišel v nevarnost, da se Arabci polastijo njegovih ladij, nje same pa pobijejo ali odpeljejo v suženstvo, zato je odplul dalje proti svoji cilju-Indiji. Po prijetni vožnji preko Indijskega oceana so prispeli Portugalski v Kalkuto, sedež indijske trgovine. Ko je da Gama izročil pisma svojega kralja indijskemu, je nakupil dišav, postavil na obali križ in portugalski grb ter se je vrnil na Portugalsko. Ladje so se zaradi vetra razpršile, a so se vendarle 10. jul. 1499. vrnile v Lisabono. Od 150 mož je ostalo le 55 živih, ostali so na potovanju pomrli. Njim in njihovim mrtvim tovarišem gre nesmrtna slava, kajti pomen tega prvega potovanja okoli Afrike v Indijo je bil vsestranski. Odkrila je bila nezna na pot, Portugalski so iz Indije prodirali na vzhod, na Malako, Dišavske otoke in Kitajsko. Kmalu se je pozibavala na Indijskem oceanu množica portugalskih vojnih in trgovskih ladij.

Vasco da Gama je čez nekaj časa zopet odšel v Indijo. Mnogo dobrega je storil svoji domovini in ondornim domačinom. Toda kmalu je obolel. Vzorno se je pripravil na smrt. Do zadnjega je bil pri polni zavesti.

V božični noči (nocte Natali), l. 1524. ob treh zjutraj je Vasco da Gama umrl.

Ko so zvedeli za njegovo smrt, je zavihala splošna žalost. Truplo so položili v mrtvašnici usmišljenih bratov, odeli so ga z plaščem viteza Kristusovega reda, kar je bilo največje odlikovanje Portugalske, ob njem pa položili zlat meč.

Po njegovi želji, ki jo je izrekel pred smrtjo, so l. 1539. prepeljali njegove zemeljske ostanke na Portugalsko.

Portugalska oblast v Indiji se je v 16. stoletju vedno bolj večala, v 17. stoletju pa so Nizozemci, Francozi in Angleži prevzeli njene bogate kolonije. Le Diu, Goa, Daman, Makao in del Timorja še spominja na njeno blesteto preteklost, ki se je začela z drznim potovanjem Vasca da Gama.

Dober poznavalec

"Kako prepoznate mlado koto od stare?" je vprašal neki trgovec žana.

"O, prav lahko," je ta odgovoril, "po zobeh."

"Molčite, šaljevec, vsakdo dobro ve, da kotoši nimajo zob."

"To je res," odgovori žan, "zato pa jih imam jaz."

Daje prednost kratkim krilom. — Angleška princeza Elizabeta daje prednost krilu, ki pride samo par palcev čez kolena. Na sliki je vidimo, ko gre iz cerkve s svojo sestro princezo Margaret.

MALI OGLASI

Dvoje hiš prodajam

Sedaj je ena prazna; hiše z vso opremo in garažami. Hiše so na ogled vsak čas, posebno od 3 do 5 popoldne na 3547 E. 78. St. —(112)

Vas muči revmatizem?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, automobile in pohištvo.

IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

Znamke!

Jugoslovanske znamke prodaja

August Kollander
6419 St. Clair Ave.
v S. N. Domu (Tues.-x)

Grozdje in mošt!

Prodajam belo in plavo grozdje in mošt; po zmernih cenah. Dobijo se tudi novi sodi od žganja. Za naročila pokličite EN 2549.

— Oct. 17, 21, 24, 28)

DELO DOBIJO

Službo dobijo.

V službo se sprejme zakonski par, ki bi čistil gledišče. Morata biti zanesljiva in morata znati kuriti avtomatični stoker. Plača je \$50 na teden. Zglasite se po 6 zvečer v

Yale Theatre
St. Clair in E. 82 St. (x)

Moški in ženske za delo

Potrebujemo osebe za finišanje lesa. Predznanje ni potrebno. Plača od ure in plača od kosa. Zglasite se v

F. Zimmerman Co.

2040 West 110. St.

(x)

Ženske za čiščenje

Uradno poslopje v mestu

Nočno delo. Plača. 40 ur na teden.

Starost pod 50 leti.

Zglasite se v

Employment Office 901

Cleveland Electric

Illuminating Co.

75 Public Square

(214)

Sprejme se omivalce oken

za uradno poslopje v mestu.

5 dni v tednu; plača

Pišite na

"Box 1,000 American

Home, 6117 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

(114)

MALI OGLASI

Popravljamo pohištvo

Popravljamo tapacirano pohištvo v vaši hiši; pritrjujemo springe, iznova napolnimo blazine in vse, kar je potrebno, da bo pohištvo kot novo. Pokličite SW 6890. 1142 E. 66 St.

(x)

Išče stanovanje

Poslovodja, žena in hčer, ki je v višji šoli, nujno potrebujejo hišo ali apartment z 2 spalnicama. Bi oskrboval hišo. Pokličite Mr. Martin pri Snyder Electric Co. LA 3411.

(x)

Motor Tunes ups

Ignition, Clutches, Brakes, Carburetor, Motor Overhauling.

IVans' Automotive

Maintenance

1165 E. 60. St.

HE 7035

(x-NOV. 11)

Če kupujete ali če prodajate

hišo, farmo, lot, trgovino ali obrt, se vselej zanesljivo obrnite do nas, kjer boste dobili točno in zanesljivo poizvedbo.

J. Knific

820 E. 185. St.

IV 7540 ali KE 0288

(x)

Sobo išče

Priletna ženska išče sobo s kuhinjo. Najraje v Collinwoodu ali v fari sv. Kristine. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče KE 9987.

(111)

Hiša naprodaj

Vse moderno urejeno, 5 sob spodaj, 5 zgorej; dvojna zidana garaža; se lahko takoj vselite. Vprašajte za podrobnosti na 1117 E. 67. St.

(112)

Peč naprodaj

Naprodaj je peč za gretje, na plin, še jako malo rabljena. Vprašajte na 15625 School Ave.

(212)

Dve hiši naprodaj

Naprodaj sta dve hiši na enem lotu. Nahajata se na 1100 E. 68. St. Za podrobnosti pokličite lastnika KE 4963.

(214)

CLEVELAND 500

podaja

Star Studded Festival

OF

Spectacular Musicals

NOV. 10 - 29

PUBLIC HALL

Nov. 10 - 15

"MERRY WIDOW"

Allen Jones, Dorothy Sandlin in Patricia Bowman.

Nov. 17 - 22

"ROBERTA"

Gertrude Niesen, Geo. Britton in Davis Cunningham.

Nov. 24 - 29

"DESERT SONG"

Helena Bliss, Edmund Dorsay in Edward Roeker.

Zagotovite si sedeže po 3.60, 3.00, 2.40, 1.80, 1.20 Tax Inc.

Dobite si jih zdaj

TAYLOR'S TICKET OFFICE

28 Taylor Arcade

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are

Patent, Easy and Convenient to take, Economical. Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full daily quantities of the vitamins, whose requirements in human diet have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements all the rest of the day. That's CONVENIENCE.

Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

QUARANTEED: Your money back if, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC.

Elkhart, Indiana

Člani organizacije častnikarških fotograf. v Beli hiši so podarili predsedniku Trumanu mali "Speed Graphic" fotografski aparat in omarico, kateri je vdelan znak te organizacije. Kot je videti na sliki, je bil predsednik precej iznenaden.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

"Res je, svet ne ve in tudi zvedeti ne sme. A v last ti je graščina Soteska in lep legat-dediščina te se čaka po meni: kjer hočeš, smeja potrkati."

"Le vse povejte, gospod oče."

"Baronesa Levkarda s Turna pri Ljubljani bi bila zate."

"O joj, kaj bi jaz z baroneso?" se je sin zasmejal.

"Lepa je, mlada je, bogata je, hiteti morava, h klarisinjam sili v Mekinje."

"Jaz ji res ne bi hotel bloditi sreče."

"Za žensko, ki je zdrava in dobra, je prava sreča le ob možu, v samostan pač morajo tiste, ki jih nihče maral ni."

"Tako se govori, a redovnice bi nemara povedale kaj drugega!"

"Samo verjel jim pameten človek ne bi, kakor tebi ne verjamem jaz, da si se zaobljubil v večno samstvo."

Boštjan je molčal, grof je poprijel.

"Če si že izbral sam, povej, vedeti hočem, samo vedeti. In nič ne bom zaviral, čeprav mi ne bo po volji."

"Po nobeni mi še nikoli ni palo oko, da bi dejal, dobiti jo moram, pa je. A če bi se res kdaj ženil, bi vzel domačo žensko, pametno in dobro, čeprav bi bila — tlačanka."

"Z vrha bi lahko jemal, pa segaš na dno!" se je grof ustrašil.

"Nikamor ne segam, le rekel sem, kaj bi storil, če bi res kdaj storiti moral."

"Saj ti ne zamerim. Predolgo si bil sam na dnu. Kriv sem, prej bi ti bil moral pomagati kvišku."

"Gospod oče, nikar si srca ne begajte s spomini, ki jih je sedanjost že vse izbrisala."

"Vidiš, prav sedanost bi ti rad povečal, da bi ti bila tudi prihodnost lepša in večja."

"Verjemite mi, gospod oče, z grajsko ali mestno žensko ne bi bil srečen."

"Prav, no, prav, če torej med tlačakami doboš tako, ki te bo vredna vsaj po srcu, vzemi jo in bodi srečen z njo," je grof vzdihoval in počasi skomljal v svo brado. "Samo to prosim, da še prej stopiš na Turn, morda se premisliš, ko spoznaš baroneso Lekardo."

"Kako bi vendar smel priti kar tako — gledat in ocenjevat?" se je Boštjan branil.

"Le stoj. Graščak s Turna mi je ondan poslal glas, naj si med tlačani odberem, kogar bi utrpel, ko začno nabirati vojščakov. Tako sem polovil nekaj klatežev in malopridnežev in jih kar precej poslal v Ljubljano; tlačana se mi ni bilo treba pritekniti nobenega."

"Kablíč iz Malega Gabra pa je le šel z njimi, kajne?"

"Zankar je bil in že nevaren tudi mojim ljudem!"

Boštjan je molčal, grof je rekel:

"Priatelj s Turna se moram zahvaliti, pismo mu neseš kar ti, tako nihče ne bo slutil, da si prišel na — ogleda."

Tako se Boštjan ni mogel več braniti in tudi hotel ni dražiti starega moža.

"Oče mi hoče dobro," si je mislil, "a jaz res ne bi maral ob sebi gosposke ženske."

Mislil so mu pohlevno vsovali pri tlačanki, ki mu jo srce večkrat išče, odkar se mu je življenje sprevrglo.

Dokler je koledoval po vaseh, je dušil skrivne vzdihne za njo, saj je vedel, kako nemogoč ženin bi bil njeni ponosni rodovini. A zdaj mu je res žal, da si

ni znal kakorkoli skrajšati pot do nje.

"Škoda, ženiti se menda res ne znam," se je smehljaj bil vase. "Vsaj meniti bi se bil moral z njo kdaj, da bi zdaj na besedo lahko priteknil snubitev."

"Če ni si truden," je grof spet rekel, "stopi jutri na Grundljevo in poglej, ali je v lovišču vse prav."

"Pojdem, gospod oče, prav zavred pojdem."

XXVIII.

Štepič, Trlep in Janez so se res veselili in srečni vračali iz Stične.

"Pri Radohu se moramo zglasiti," je Štepič dejal, ko so prišli čez Brezovski klanec.

"Njegova medica ni slaba, zdaj-le bi se priteknila kar dobro."

"Bolj kakor dopolne, ko smo zaradi nje vznevoljili opata," je Trlep pritegnil.

Radoh jih je kakor že čakal. Sedel je za mizo, z muhovnikom otepal muhe in po malem srebal iz vrča.

"Zdaj si sladak pa ti," se je Štepič nasmehnil. "Pa saj si lahko, sin, glej, ti je že ves gošpod, govorili smo z njim, drugo nedeljo bo pel novo mašo."

"Vem, vem," je Radoh žarel od ponosa in jih posajal za mizo. "Zato se nekoliko sladkam, malo iz otožnosti, ker sina zgubom za zmerom, malo od veselja, da si je izbral tako svet poklic."

Medica se ga je prijemala. Mehčala se je v prijetno pijačo velike zgovornosti, nežnosti, nežnosti in neke samoglave prepirljivosti, vse obenem.

"Pater opat nas je povabil na novo mašo," se je Štepič hvalil. "Kdaj nas boš ti na Tončkino svatbo?"

"Tegale Janeza, ki se drži kakor tlačan, ki kaj utaji ob desetini in ki dosti namlati, bi rad za zeta, pa kaj, ko si me prehitel ti!" se je Radoh porredno smejal.

"O stric, saj imam še dva brata," je Janez vračal, "kar izberite!"

"Moško si jo povedal — na, pij!" mu je vesel mož napil. "Da bi bil možki in zdrav, močan tudi tačas, ko se ti rumenilo zgubi okoli kljuna! Izbral pa ne bom jaz, Tončka sama je vredna, da jo najde pravi. In ne bom se krčil, ne gledal na doto in stan, le samošeno in

pohlevno kakor vijolica v meji mi naj hči ne živi."

Janez je kar požiral Radohove besede in se ves srečen tiho smehljaj bratu Francetu, ki se že dolgo dolgo meni s Tončko in se malodušen, kakršen je, ne upa ziniti očetu, da bi že šel snubit tudi zanj.

"Tončka ga ima rada, Radoh se ga nemara ne bo branil," je bil vesel, kakor bolj ni bil sam, ko je zvedel, da ga ponosni Štepič sprejme za zeta.

"Tončka je lepa, je mlada in je Radohova," je Štepič povzdigoval. "Kaj se ji mara!"

"O, dekle naj bo kakor cvetka, čista in nežna — a spet ne kakor cvetka: metuljev naj se otepa!" je Trlep modroval.

"Da," je Štepič pomagal, "kakor zvezda naj bo, tako vzvišena in mila — pa le ne kakor zvezda, ki mižika vsem!"

"In kakor cerkev — pa vendar ne kakor cerkev, ki vabi z vsemj zvonovi!" je Radoh kimal.

"Pa kakor sonce naj bo — in vendar ne kakor sonce: zjutraj in zvečer naj ne zardeva!"

"A kakor grozdje bodi, polno sladkosti — a spet ne kakor grozdje, ki ga obirajo veseli ptičiči!"

"Lahko bo izbirala, taka je Tončka," je Trlep pritegnil.

"O, saj to me ne skrbi, to," je Radoh skrivnostno vteknil; "kar pa je otodile pravil neki tuj postopač, me pa res premika."

"Kaj pa je?" so hoteli vedeti.

"Ob dolenskem Posavju se tlačani zbirajo že kar očitno in pretijo gradovom, v Kočevju so tudi lovili graščaka Thurna, pa jim je ušel, ujeli in grdo ubili so le njegovega valpta Gregorja. Nihče jih menda ne ustavi več, tako so jih Hrvatje naščuvali."

"Kaj neki mislijo?" se je Štepič ustrašil.

"V naši gosposčini ne bo uporov," je Trlep rekel.

"Zakaj neki bi tudi bili?" je še Janez priteknil.

"Človek je po srcu vendarle dober, tudi dober," je Trlep še dalje dopovedoval. "Človeški

body z njim pa ti ne stori hudega, saj mu v duši živi slavček, ki ti sladko poje, če ga dramiš z ljubeznijo."

"O, pa še drugih in drugačnih novic mi je klatež naklaval," je Radoh vrnil pred Trlepa. "Tam daleč na Štajerskem nekje imajo — kugo."

"Kugo, da. Kaj bo, če jo zaneso tudi med nas?"

"Vasi lepo zapremo s stražami, pa se je ubranimo," je Trlep velel. "Nihče noter, nihče ven, tako je treba!"

"Vidiš, kmečki upori bi zdaj bili še nevarnejši," je Radoh glasno govoril. "Pobesneli ljud bi podiral, požigal, obenem pa še kugo raznašal!"

"Pripraviti se moramo, pa ne bo hudega," ga je Trlep miril. Prav precej pošljem Posavcem

glas, naj pazijo, da nihče ne pride čez Savo."

"Stori tako, stori," je Štepič prosil, "tebe radi slušajo vsi."

"A nekaj tudi naši tlačani napletajo," je Radoh skrbelo. "Prav dosti jih je, ki si bršlin zatikajo na klobuk."

"Nemara so se zmenili, da pojdejo v kmečko vojsko, če se ukreše kakova večja homatija," je Trlep mislil na glas. "Plečenje po gradovih jih skomina, obogateli bi radi: samostanski gosposčini na zoper pa to ni, bi dejal."

"Kaj veš, svet je nor!" je Štepič godrnjal.

Skoraj molče in v skrbih so požlevili medico in se odpravili domov.

Tudi zdaj je Tončka skrivaj Janeza potegnila za rokav in ti-

ho rekla: "Franceta lepo poždravi, Janez, in mu reci, da bom huda, če se brž ne spomni, kje je Radohovina."

"Še nocoj, le čakaj, te bo prosil odpustanja za boječnost, ki ga zadržuje."

V Malem Gabru se je Štepič nekoliko pomudil na Trlepovini, a preden je šel, je menil, naj bi Janez šel z njim.

"Oba vkup povejva Ančki, kako smo opravili," je dejal: Janez je komaj čakal vabila,

tako je želel tudi sam, da bi prej kot prej videl Ančko. Spustila sta se po rebri k Tezmenici in iz Stranj po klančku v Žubino.

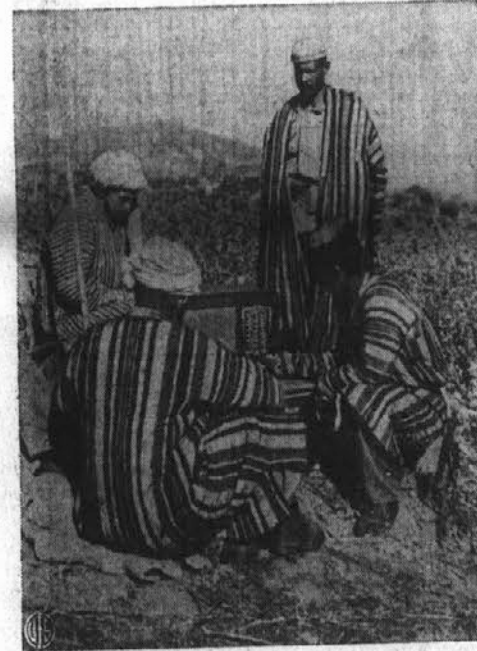
Srečnemu Janezu se je smehljaj vsak kamen, ki se je včasih obenj spotikal, ko je še skrivaj in ponči lazil pod Ančino okno.

Vrh klančka sta srečala be- rača.

(Dalje prihodnjič)

Avto in letalo obenem. — Robert Fulton Jr. je lastnik tega novega "avto-letala". Po tleh doseže brzino 45 milj na uro, ko mu dodajo pa še propeler in krila, pa se lahko dvigne v zrak in leti s hitrostjo 110 milj na uro.

Poslušajte glas iz Amerike? — Ruski kmetje iz Tadžik sovjetske socialistične republike, ki nam jih predstavljajo gornja slika, poslušajo na svoji farmi, kjer redijo ovce, radijski program, vendar rusko poročilo ne pove, če poslušajo ti farmarji "Voice of America" program.

FAT IS RE-USED

Fat from pork chops and other meat is poured into the fat that will be re-used in cooking and baking. Guy Reigel, Garden Hills, N. Y., supervises his mother's conscientious that helps provide soap, paint, electrical appliances, fabrics, and other products used in the home every day.

VOTE FOR
HARRY B.
HAYES

CLERK OF MUNICIPAL COURT

LABOR'S FRIEND

Election Tuesday, November 4th

FOR ALL TYPES OF HEATING

call Stefan Robash

AUTOMATIC—HEAT—STEAM—WATER

Hand-Fired Coal Furnace or Stoker

Newway basement or without basement Home

Hot Water Tank—Bath Tub—Kitchen Cabinet and Sink

W. F. HANN & SONS CO.

HEATING and PLUMBING

15505 EUCLID AVE.

MU 4200 or CE 2025

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija
v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000

Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočeš dobro sebi in svojem dragim, zavaruj se pri najboljši, poštenosti in najsolidnejši podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 18. leta po svoje okoliščine.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedenja dobe od \$50.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vдов in otrok. Če si nisi član ali članica in ne moreš in hočeš katoliško podporno organizacijo, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrni na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

AL ULLE
PLUMBING & HEATING CO.

Kopalne banje, closets, sesalke za globoke in plitke vodnjake, za kleti ter circular sesalke, boilerji, avtomatični plinski grelci.

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

Vse potrebščine za grelni in monerske naprave.

Za najboljšo delo in zmerne cene

pokličite MALZ

za vaš radio, pralnik in druge pripomočke za točno popravilo. Vse delo garantirano.

Pokličite ENdicott 4808

pridemo zastoj iskat in pripeljemo na dom

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

